

Ärende: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Allmänt

Informationshanteringslagen ersätter helt eller delvis tidigare tillämpade lagar kring dokument- och informationshantering samt arkivering samtidigt som lagen ska främja kvaliteten på myndigheternas informationshantering och –säkerhet. Förslaget till en ersättande ny in-formationshanteringslag fyller behovet med tanke på gällande splittrade bestämmelser och behovet av uppdateringar. Implementeringen av lagen kräver dock utbildningar och skol-ningstillfällen som också måste ordnas på svenska i hela Svenskfinland. Enligt § 4 ska in-formationshanteringsenheten erbjuda utbildning varmed säkerställs att personalen är tillräckligt förtrogen med bestämmelser och anvisningar. Samkommunen anser att informations-hanteringsnämndens uppgift dessutom ska vara att erbjuda övergripande utbildning för att säkerställa att lagen tillämpas på samma grunder och på samma sätt i kommunerna och myndigheterna.

Ekonomiska och tekniska konsekvenser

Samkommunens arkiv som grundades 1960 består enbart av dokument i pappersformat. På grund av att samkommunernas framtid i SOTE-reformen är oviss och det är sannolikt att samkommunerna kommer att upplösas när reformen träder ikraft, anses det inte vara ända-målsenligt att satsa resurser på planering och förnyande av informationshanteringsprogram och lagringssystem som uppfyller kraven på elektronisk förvaring och arkivering.

Tillämpningen av lagen medför stora ekonomiska konsekvenser för samkommunen och ägarkommunerna med tanke på digitaliseringen av befintliga dokument och därutöver för utbildning, tilläggsresurser, uppdatering av styrdokument, anskaffning av programvara, digitalisering, system för omvandling av information till elektroniskt format och för överföring av information.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

-

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

§ 7

Finansministeriet svarar för den allmänna styrningen av informationshanteringen inom den offentliga förvaltningen och tillsätter ändamålet en informationshanteringsnämnd i anslutning till finansministeriet. Till den del informationshanteringen gäller arkivverksamheten anser samkommunen att den offentliga arkivverksamheten också i framtiden ska styras av Riksarkivet. Riksarkivet besitter långvarig sakkunskap och expertis i arkivfrågor och riksarkivets ställning får inte äventyras. Övrig informationshantering och frågor om informationssäkerheten kunde med fördel styras av informationshanteringsnämnden. Samarbetet mellan Riksarkivet och Finansministeriet bör klargöras och förstärkas när det gäller övergång till enbart elektronisk arkivering.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

25 §

Hur förverkligas bestämmelsen om offentlighöret av beskrivning av ärenderegistret i det allmänna datanätet till den del som informationen inte är sekretessbelagd och likaså offentlighöret ärenderegistrets anteckningar till den del som informationen inte är sekretessbelagd eller inte innehåller personuppgifter? I praktiken krävs separat ärenderegister för sekretessbelagda uppgifter? Bestämmelsen behöver förtydligas.

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

27 §

I lagförslaget åläggs myndigheten att bevara handlingar som inkommer till och upprättas av en myndighet endast i elektroniskt format om inte något annat förskrivs i en annan lag samt att omvandla en handling som inte inkommit i elektroniskt till elektroniskt format.

Omvandling av dokument och elektronisk behandling av dokument är tidsparande och effektivt och tillämpas redan nu så långt det är möjligt med tillgängliga resurser. För handlingar som hör till den kategori som sparas lång tid eller varaktigt krävs ytterligare satsningar på lagringssystem som uppfyller kraven för elektronisk arkivering i samkommunen. Ska kommunen beakta att lagringssystemens kompatibilitet med tanke på interoperabiliteten och gemensamma informationslager (§ 5, 6)?

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

§ 33

En myndighet ska fastställa arkiveringsbehovet för informationsmaterial som hör till det nationella kulturarvet med beaktande av den vetenskapliga och historiska forskningens relevanta behov ... Utförligare bestämmelser och ramar om avgränsningen för material som hör till det nationella kulturarvet ska ges för att säkra den vetenskapliga och historiska forskningens behov. Enligt förslaget fastställs lagringstiden på basis av uppskattning i olika myndigheter. GDPR har skapat diskussioner om arkivering av informationsmaterial som kan anses hör till ovan nämnda kategori, t.ex. fotografier.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

§ 40

Övergångsbestämmelser

Med tanke på de krav lagen ställer och de skyldigheter som påförs kommunen är övergångsperioderna för korta. Samkommunen ställer sig mycket skeptisk till att det finns tillräckliga personalresurser att tillgå för att genomföra de förändringar som krävs inom den tidsram som är

planerad. Riskerna för brister i datasäkerheten är överhängande då system ska byggas upp och information ska flyttas över till nya system med en allt för hård tidsram. Frågan är också om det finns tillräckligt expertis till förfogande. Finansieringen blir ett stort problem för samkommunen, förverkligandet kommer att medföra kännbara ökningar i budgeteringen från år 2020. Samkommunen anser därför att lagen bör träda ikraft först när Sote-reformen är genomförd med hänvisning till utlåtandet om de ekonomiska konsekvenserna och osäkerheten om samkommunernas ställning efter reformen.

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

Ulfstedt Sofia
Kårkulla samkommun